

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а ле возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дия
крім неділі і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорунжини). Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
даки і приватні донесеня по
30 с. від стрічки.

Ювілей Петербурга.

В п'ятницю обходить Петербург двіста-літню річницю свого існування. Заложений Петром I Великим 29. мая 1703. р. на лівім березі Неві, Петербург ріс з задивляючого скоростию і розтягнув ся по части на правий бік ріки та обіймив ще з десяток більших островів в лимані. Велика скількість каналів і саджавок, які подибують ся в кожній часті міста, могутна Нева і близьке море дають Петербургові вигляд наче північної Венеції.

Богато труду і мозоли коштувало се побудувати величну столицю на мочарах та трясавицях, вимостити береги рік та каналів спровадженням здалека гранітом, покласти фундаменти до монументальних будинків. Не станемо пригадувати при тій нагоді, що багато шляхотних костюм нашого козацтва лягло в тих петербурських болотах, щоби здвигнути столицю для тиранів. Нема що робити рефлексий, кілько то тисячок також російського поневоленого люду змарніло при тачках та джаганах, заким здобули твердий ґрунт для петербурських проспектів.

Нині подивляємо велич і красу царської столиці. Через неї зискано не лише найбільше на північ висунену, торговельну і воєнну пристань, але також і знамениту кріпость морську в полученю з близьким Кронштатом. Петербург числить нині коло 1¼ мільона жителів і займає перше місце між російськими містами як фабричне місто. Має понад 500 фабрик з 70.000 робітниками, а окрім сего 8.584 менших заводів з 45.000 робітниками, які разом випродуковують товарів в вартости річно понад 225 мільонів рублів.

Злишно буде тут додавати, що Петербург як столиця могутної держави, осідок царського двора та найвисіших урядів відзначає ся багатством і перепахом, величавими будівлями та церквами. З причини, що плитке в тім місці море не дозволяло великим кораблям доїздити аж до міської пристани, прокопано штучний канал (в р. 1886.) в морськм дні на 30 клм. аж до Кронштату і сим каналом можуть тепер плисти найбільші кораблі аж до міської пристани, а звідтам аж до Неві і дальше через штучні канали до Двини і Волги. Тим способом Петербургові розкрили ся через оживлену торговлю жерела величезних багатств.

Справедливо можуть бути Росіяни горді на свою столицю і хотять її двістолітній розвій звелічати торжественним обходом. Однак правительството відносить ся до сего обходу дуже холодно, а навіть старає ся зменшити его розміри, побоюючись, що при глоті прибуваючих гостей та здвигу публіки легко може прийти до робітничих заво-

рушень. Тимбільше старають ся ліберальні круги надати значіне сему обходу. Репрезентація міста вислала запрошеня до всіх столиць світа і до всіх славянських міст та поробила великі приготования для прийняти гостей.

У тих засадах стрінув ся Петербург з несподіваним афронтом, який мусів устроюючи ліберальні групи діткнути тим неприємнійше, що они нічого не завинили. Іменю лондонський лорд майор Марко Самцель, президент міста, відповів петербурській міській раді, що не може бути гостем столиці сеї держави, яка устроює нагірку на его спів-віроісповідників. Теперішній президент Лондону є жидом і в сей спосіб задемонстрував проти побоїв жидівських в Кишеневі. Лондонська праса в переважній часті прилучила ся до сего становища лорд-майора і радить іншим президентам англійських міст вчинити так само. при сім розсївають непокоячі вісти про намірені розрухи робітників підчас торжества та про далекосяглі средства осторожности поліції, які можуть стати небезпечними і для прибуваючих гостей. З сеї причини, здає ся, багато європейських міст і осіб здержать ся від поїздки на торжество Петербурга.

Соціалісти між молодіжню.

(Надіслана статя).

З кругів духовенства надсилає нам один з прихильників молодіжї уваги над невідрадними проявами, які вказують, що соціалістичні агітатори беруть між нею верх, а навіть і провід. Між иншим автор дописи звертає увагу на статю «Молодої України» ч. 6. і 7. с. р., в якій сказано:

«Вам здаєть ся, що Ваш національно-демократичний класовий опортунізм — се найліпша партійна програма. Ваша джентельменська чемність супроти суспільного і політичного рутенства понів та инших правовірних патріотів, а крім сего Ваш вузкоглядний шовінізм — все те є лише наслідком цілковитого незрозуміння основних питань суспільного життя».

«..Бачимо обширний національно-демократичний табор. Є там і попи зі своїм рутенським патріотизмом, — є націоналісти, — є теж і національні «соціалісти», що видають громи на соціалістичних демократів. З другого боку, як противний табор, стоїть соціально-демократична партія. Тут знову бачимо ярке і енергічне підчеркування на кождім кроці суспільного значіння класової боротьби і міжнародної солідарности пролетаряту».

З наведеного бачимо, що академічна молодіж, головно сі, що признають ся до соціально-демократичної партії, відзначають ся крайною, шовіністично-вузкоглядною нетерпимістю до инших партій та до всього, що не має тісного звязку з пролетаряту. Тут впроваджено систему організованої нетерпи-

мости проти всього, що не заложило собі соціалістичного шнурка на шию. Соціально-демократична партія виступає проти всякої догматичности та проти авторитетів, а самі її члени є найбільшими догматистами та абсолютистами. Хто не скаже: я соціаліст — нема що з ним говорити; се ретроград се еретик, се рутенсько-попівсько-правовірний патріот. Всі нації, всі партії, всі стани мусять одного з соціально-демократичною партією хотіти, однаково з нею думати, одно й те саме творити, бо тільки тут лежить все добро. Одначе се, на мою думку, буде соціалізм без соціалістичного духа. Нічого величнього та правдиво-поступового не вийде з нетерпимости, ненависти, з вузкого, класового індивідуалізму, що, мовляв, має за собою авторитет науки. Нелюдяністю людяність не стане виростати.

Я бажав би знати, що значить фраза: попи зі своїм рутенським патріотизмом — джентельменська чемність супроти суспільного і політичного рутенства понів та инших правовірних патріотів? Признаю ся, що не розумію того. Так говорити може лише сей, що не знає всіх обставин та умовин нашого життя. Загальні обжалования не мають стійности. Нехай ин. автори «Молодої України» будуть увірені, що яка-небудь робота по провінції, навіть найдрібніша над підвигнем нашого народа, є получена з неімовірними перепонами і переслідованями. А величезна пайка сеї роботи майже виключно на плечах свідоміших людей із духовенства. Молодіж наша так довго патріотично настроєна, доки ще просиджує на університетській лавці, а коли увійде в житє, забуває про давний шум, не придержує ся навіть найпримітивнійших річій зі своєї національної свідомости і повинности. Аби не говорити голословно, я зверну увагу от хоча-б на пенсійні квіти ин. судовиків, професорів, інженерів і инших того рода людей. У якій мові написані они? У всякій, тільки не в українській. Хто не вірить, най розгляне ся по приналежних урядах, а переконає ся про правдивість моїх слів. Може для Вас се дрібниця, але знова від сеї дрібниці далека дорога до соціально-економічної роботи. Легка річ давати конвенціональні епітети другим, але трудна річ дійсне житє — се незвичайно тверда скала. На візді в липни 1902. р. поухвалювано багато резолюцій, що відносили ся до участі молодіжї в праці «серед народа і для народа». А багато зроблено? Нічого. «Молода Україна» зазначає з емпазою, що в часі «мужицького страйку» молодіж справді забрала ся енергічно до сеї праці і взяла діяльну участь в страйковій акції». Одначе тут дуже переборщено сю самохвальбу. Постійної, уплянованої участі з боку молодіжї не було і в страйковій акції. Се звісна річ для кожного. Хвальбу піднесли соціалісти та і то лише тому, щоби під фірмою акад. молодіжї розширити свій вплив на села.

Сих кілька моїх уваг я уважав за потрібне подати до публічної відомости, щоби молодіж не дивила ся на людей крізь призму партійної

Публична Галя авкційна

Львів — пасаж Міколаяша.

Вистава річій призначених на продажу гідна оглянення задля значного числа творів штуки і старинностей. Також багато річій до практичного ужитку як: меблі, дивани, фортеп'яни, повози, машини до шитя, ровери, машини до писаня, золоті і срібні предмети, хінське срібло, годинники, убраня і т. д., одним словом всякого рода движимости **дешево** до **набути**. — Ліцитації відбувають ся що тижня в четверги о год. 4. пополудни. — Вистава отворена щодень від 3. до 8. год. вечер; в неділі і в свята від 9. до 12. год. — Бюро для прийняти річій на продажу отворене щодень від 9. до 12½ год. в полудне; для дрібнійших річій також і пополудни від 3. до 6. год. 27(39—?)

програми, лише аби кожду річ і кожного чоловіка осуджувала так, як они справді заслужують, а відтак аби поступала консеквентно, значить, аби була молодіжю не лише слова, але й діла.

Ю. К.

3 біжучої хвилі.

До угорського пересилена приносить характеристичний причинок офіційна Montags-Review в статі без напису, якій би добре можна дати заголовок: «Боязнь перед Апонієм». Хробаком у пни угорської держави — каже між иншими згадана стаття — не є партия обструкції, але граф Апоні. Він готовий покинути свою політичну дорогу, або остати дальше на ній, основати консервативний чи ліберальний кабінет, заступати дуалістичний чи шовіністичний принцип. Але щоби хоть одно з того вдоволило его, се неправда. Дух графа Апоніого гонить скоро вперед і тільки там задержує ся на коротко, де лише покаже ся мала щілина в угорській державі, там він втискає ся і затроє тіло. Угорщина хоруге з причини графа Апоніого і віхто не знає на се ліку. Найзавзятійший ворог, против якого п. Сель мусить бороти ся, є граф Апоні, котрий наче вибраний на погубу Угорщини. П. Сель стоїть і в теперішній хуртовині на твердїм валі угоди і засад з р. 1867, бо се є одинока формула заклата для уготваня демонів графа Апоніого. Сю угоду старав ся граф Апоні в своїм житю стільки накручувати, що вже не пізнає корінного тексту. Але нехай тоді президент угорського сойму скаже вже раз, чого хоче і як він думає удержати монархію після своєї програми.

Хорвацкі заворушеня в предстваленю бана Куен-Гедерваріого, якій у Відни мав про те розмову з репъртером Fremdenblatt-у, виходять далеко в менших розмірах, як се навіть доносила офіційна і півофіційна праса. Бан ствердив рішучо, що убито дотепер всего дві особи і що наглий суд не лише нікого не повісив, але ще навіть не мав нагоди зібрати ся для судженя. Цілу ворохобню представляє бан як штучно викликану кількома невдоволеними хорвацкими ірідентистами та запевнює, що в цілім краю настав вже спокій. Так оно зовсім не є, бо хотай, що правда телеграми не доносять про нові забуреня, то жалоба і огірчене з причини послїдних подій покрила весь хорвацкій край.

Македонські ворохобники ведуть дальше свою безнадійну розпучливу борбу проти турецкого війська, даючи тим докази славянсько-

го лицарства, але заразом і славянської загорілости без розваги і рахунку. Телеграми доносять про окружене кілька місцевостей турецким війском в окрузі Монастиря і масові убійства ворохобничих ватаг і підпомагаючих їх селян. Управ ватажко Стревков, в селі Могилі, недавній ще учитель музики і гімнастики при монастирській гімназії, разом з жінкою і донькою та цілою своєю ватагою. З села лишили ся румовиска, а трупів селян не почислено. Так само спалено село Смердез, а при тім убито 150 людей. Між повстанцями лучають ся часто болгарські жовніри і офіцири в мундурах. Одїж в їх трупів відсилають до Царгорода як corpus delicti против Болгарії.

3 державної ради.

Хорвацка справа.

На інтерпеляцію пос. Бянкіншого, якій в найострійших словах докоряв президентови міністрів, що на его внесенє цісар відмовив авдвенції хорвацкій і дальматинській депутації, — відповів др. Кербер серед частих і бурливих окликів та перебивань полудневих Славян, що не уступить з дороги права мимо натиску і підбурюючих промов хорвацких послів. Донесеня дневників і послів з Хорвації є сильно пересаджені. Доселі убили жандарми тільки дві особи, а не повішено жадної. Відмова авдвенції наступила задля правно-державних причин. Вкінці вказує на люблянські демонстрації і заявляє, що закони і власти будуть на будуче досить сильні, щоби такі події не повторили ся. (Протести полудневих Славян і чеських радикалів).

Наглі внесеня.

В нарадах над наглим внесенем посла Вольфа о регуляцію ріки Лаби, промовляв внескодавець а потім пп. Форманек і Шікер, після чого наглість внесеня і само внесенє ухвалено. Відтак полагодила палата ряд наглих внесенє о запомсти, між иншими наглі внесеня пп. Саниги і Старжинського. З черги приступлено до дальшої наради

над неділішним відпочинком.

На запити пос. Ельдерша про стан приготовлюючих праць до заведеня загального забезпеченя робітників на случай неспосібности відповів др. Кербер, що сі праці поступили далеко, але як-раз політичне положенє стоїть на перепоні, щоби правительство виступило з дотичними проєктами. Є ще і инші важні економічні справи, які вимагають законного унормованя і чекають, як пр. акційний закон, догідної хвилі в палаті, щоби вплинули до президиального стола.

Пос. Брайтер промовляв за міжнародним управильненем неділішного відпочинку, щоби правительство взяло ініціативу до скликаня спільної конференції і запросило всі держави. Вкінці означив, що постанови внесеного проєкту закона роблять відпочинок в неділю для торговельних номічників прямо ілюзоричним. На сім закінчено дискусию і вибрано генеральних бесідників. Пос. Богемі contra обговорював свої внесеня, поставлені що до пекарского промислу. Також домагав ся відпочинку в трафіках і державних бюрах. Пос. Оксман про вступав ся за поступенним розшированем неділішного відпочинку, коли его не можна завести відразу, щоби публика призначала ся.

Слїдувало кільканадцять фактичних спротовань, а опісля пос. Штайн виступив остро протав соціалістів, заявляючи, що они є одиноким сторонництвом, яким він погорджує. Ему відповів так само остро пос. Еленбоген. Президент кабінету др. Кербер відповів еще на інтерпеляцію в справі поведеня поліції зі студентами, демонструючими у Відни проти хорвацкого бана Куен-Гедерваріого. Вкінці посол Брайтер в запитаню до президента порушив свою справу з поручником Мольнаром, атакуючи міністра краввої оборони Вельзергаймба в сей спосіб, що президент палати прикликав его за се до порядку.

Президент гр. Фетер вніс, щоби слїдуюче засіданє відбуло ся в пятницу дня 5. червня. Пп. Ганіх, Кафтан і Штайн зробили що-до того свої відмінні внесеня, які палата відкинула і прихилила ся до внесеня президента.

НОВИНКИ.

— Календар. В четвер: руско-кат. Вознесенє Госп. Пахомія; рим.-кат. Вільгельма. — В пятницу: руско-кат. Модеста, Теодора; рим.-кат. Максиміана. В суботу: руско-кат. Андроника; рим.-кат. Фелікса папи.

— ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядчо о вирівнанє залегlostий, бо будемо приневолені застановити довжникам дальшу висилку часописи.

— 3 Наукового Товариства ім. Шевченка. За сіданє історично-філософичної секції відбуде ся в четвер дня 28. с. м. о 5. год. На порядку дневнім: 1) Уконституованє секції; 2) реф. Ол. Сушка: Предтеча уїї; 3) в справі організації антропологічних помірив, реф. М. Грушевского; 4) біжучі справи.

— Пригадуємо, що прогулька з танцями, в Лисиничах (бровар Грунда) заходом львівского «Сокола», відбуде ся завтра в четвер. Початок танців о 5 1/2 год. вечером. Грати буде музика 15.

Любезного „Галичанина“ нові „филологическія, етимологическія и орфографическія изобрѣтенія“.

(Конець).

Від скатъ=σγιος, sanctus наростком-нкъ утворює ся: скатъ+нкъ=скатникъ; від скатникъ наростком-сккъ творить ся скатникъ+сккъ=скатничскъ. А понеже чєс (по завикнено ь—чє) в вимові сливає на ц, то пише ся: Святницкій (Святницкий) місто Святничскій, подібно як нѣмецкій місто нѣмецкій старосл. нѣмьчскъ; подібно галицкій місто галичскій, Колодницкій, м. Колодничскій, Золотницкій місто Золотничскій, Павлицкій місто Павличскій (Иванъ+икъ+ьскъ) Павлицкій місто Павличскій, Батницкій (Бать+ичъ; Батичъ+ьскъ) місто Батичскій і пр. пр.

Ново здуманя форма «Святитскій» збогачує твердоруку етимологію о новий «классическій» примірник в роді таких, які попадались еще давнійше у наших любезних твердих «етимологовъ» іменно: оукраинское диватство, крѣпатство... Оукы вамъ, твердыци! оукы вамъ грѣшникомъ сѣштимъ, етимологическаго знання не имѣвшитимъ, наше тысѣштолѣтнее правописание испѣштрѣшштимъ, оукы вамъ и пакы рекъ оукы вамъ! горе и оукы вамъ!

Ми надіємо ся, що любезний «Галичанинъ» не послухає нас, бо яко сирваденій Малорус єсть не лише «хитрий», але також вельми упертий, ото-ж так як доси пише все Луцькь, Дудыкевичь, Петрыкь, так і дальше чесне назвище

Святницкій сковірати ме на «Святитскій», а то на злість «Оукраинцамъ». Хто знає, може ревіційше «етимологствул» начне небавом писати: Колодничскій, Иванитскій, Батитскій... О твердыци! докolk не отъсѣшлите отъ грѣхъ кашнихъ?

Оно справди знаменним єсть, що партия «етимологическо-орфографическая» на своїй чоловій вивісці має такі орфографічні «диватства» як: Луцькь, Дудыкевичь, Святитскій...

Знаменним то правда, однакж зовсім не дивним. Твердяку «не имѣющимъ одѣянна етимологическа» ніяково засѣсти «къ пироу къ етимологическому», ніяково ему, трудно боле рішити, де писати ь, а де и в многих і многих словах, а іменно в назвицах і він прибігає не так «къ историческому, тысяцлѣтнему правописанию», як радше къ правилу наших старорусів з 50 і 60 років іменно: «ы wid im Ruthenischen dort geschrieben, wo im Polnischen у steht»; то-ж кермуючись фонетикою після польского вимовора малоруских слів пише «етимологически»: Луцькь, Дудыкь, Петрышинь, Мартыновъ, Ярычевскій, Мандычевскій... або «сочинить» наманя такую переборщєну етимологію або радше «такое етимологическое буйство» як: Святитскій, диватство...

В однім із новійших чисел «Галичанина» радить о. Красицкій твердякам, щоби прийали місто давного: «Миръ вам братя!» имнь Владимира Стебельскаго (sic!). Вже мізкуючи по аналогії таких форм як: християнскій, славянскій і т. п. міг би був о. Красицкій здогадати ся, що «въ обще-литературномъ языкѣ должно быти Стебельскій», та ба! взагалі наш галицкій твердяк, хоть і як «корчить ізъ себя общеру-

са», а все-ж таки мимо волі на кождім кроці вилазить з него сердега-Малорус, тай годі... О. Красицкій вправді не «сверхъестественный», але все-ж таки «чрезвычайный или надъобыкновенный» твердяк. Коли-ж «надъобыкновенники» в «общерусскомъ етимологическомъ правописании» шпотають ся, то що-ж доперва «обыкновенники»? — для них «етимологическое правописание» самим широким поприщем для кривописания...

Як то приятно, як любо «дилеттантскимъ образомъ» розводити ся про важність етимологічної правописи, однакж приміненє етимології не много труднійше від єї славословленя...

Дійсно у наших твердяків «имѣющихъ» попользованє къ етимології справджують ся слова одного німецкого гумориста:

Gar Manches scheint interessant,
Wenn man's betreibt als Dilettant —
Doch man bekommt es herzlich satt,
Sobald man's ernstlich nötig hat!

Тож панове твердяцтво — дай вам Боже здоровлєчка! — киньте тоту «долгохвостую» етимологію, в котрій карабкате ся мозольно і утягло мов жуки в болоті... Самі бачите, кілько вам з етимологією коноподства та мороки та клопоту всіякого! Храните ся отъ коренелюбиваго писання акы сръна отъ тенетъ и шкєптыца отъ скѣти! Най вас дальше не тривожить «трудная повѣсть объ етимології», пригорїте щирим сердцем ругану доселі вами «хвонетикъ», пишїть по фонетичному; буде се для вашинських людей, томлених тепер «обаяниями

п. п. Вступ 60 сот. від особи, 2 К від родини з 4 осіб. Стрій звичайний. В случаю непогоди прогульки не буде. — *Комітет.*

— Читальня „Просвіти“ в Балинцях (пов. колумійського) устроєне в неділю дня 31. мая у власнім домі ввечерок присвячений пам'яті Тараса Шевченка. Початок о 6. год. ввечером.

— Філія Руского Тов-а педагогічного в Буську запрошує всіх членів на конференцію, котра відбуде ся 31. мая с. р. в Гумнісках, о 4. год. пополудни в домі Веч. о. Єзерського. Порядок денний: 1) Відчитанє протоколу з послідної конференції. 2) Вплив учителя на дальше образованє молодіжи поза шкільними годинами, відчит п. О. Мулькевича. 3) Про „Теми на сегорічну конференцію окружу“, п. І. Косар і О. Лада. 4) Справа вибору делегата до ц. к. ради шкільної окружної. 5) Внесенє членів.

— В справі іспитів зрілості. Міністер просвіти оголосив розпорядженє, після якого ті абитуриєнти, що при іспиті зрілості в осіннім речянці падали лише з одного предмету і наслідком сего тратили цілий рік, будуть могли повторити іспит зрілості по однім швуроці, так що зможуть вписати ся в літнім курсі на університет.

— Розкаяний грішник. Перед трибуналом присяжних судіїв у Львові відбула ся вчєра розправа проти Йосифа Тишцького, бувшого урядника на залізничім дворці Львів-Підзамче, обжалованого о дефравдацію 6.410.84 К. Тишцький належав до золотої молодіжи, грав в карти, гуляв, а видатки покривав з залізничої каси. Коли вже значної квоти нестало в касі, Тишцький задумав поїхати до Монте Карльо, виграти там на рулеті і покрити дефіцит. Як задумав, так зробив. Маніпулюючи в касі через якийсь час, вкрав 4.000 К і виїхав до Монте Карльо, але там програв все, що мав. Дирекция дому гри дала ему 500 франків відчепного на виїзд і Тишцький поїхав до Альжиру. Там его обікрали до послідного гроша, так що він жив як жебрак. Вкінци нужда надоїла ему так далеко, що він порішив вернути до Австрії і зголосити ся в суді. До Триєсту приїхав даром на австрійськїм кораблі за посередництвом консуляту, а звідтам за позичені гроші прибув до Львова. При розправі обжалований признав ся до дефравдації 4.000 К, а прочу квоту мали ему украсти з каси. Зізнаня свідків були для Тишцького переважно корисні. Начальник станції п. Супер зізнав, що Тишцький одного разу відбував службу безперервно день і ніч через 14 дб. В его касі викривано часто брак грошей, але він все покривав з своєї платні. Свїдок Контурек старший ревідент залізничий, зізнав, що касу можна було отворити зпріником. По переслуханю свідків зізнали заприсяжені знавці-лікарі, що Тишцький є тепер здоровий умово, але в часі крадіжки наслідком ослабленя нервів міг допустити ся злочину скорше чим нормальний чоловік. Лікарі ствердили також, що обжалований понав в чахотку. — Присяжні судії відповіли 12-ма голосами, що Тишцький присвоїв собі чужі гроші, а 9-ма голосами потвердили, що він допустив ся дефравдації яко умово хорий. Наслідком сего вердикту присяжних судіїв,

етимологическими, пільга велика та станем по людски, в добрій злагоді, чесно жити та Господа хвалити і благодать Божия почіє на главах ваших!

А тепер еще на покінченє скажу вам ласкаві Читателі, як недавно прозвано етимологію наших твердяків. Один молодий а дуже палкий народовець читає адресу на куверті: Благородный Господинъ Филемонъ Дыковскій — тай ну-ж підхопивши се викликає: „бійте ся Бога: Луцькь, Дудькевичь, Иванцшовь, Святитскій, Дыковскій... скажіть мені, яка то властиво етимологія?“. На се одвічає другий старший вже народовець супокійно: „не здивуйте, се галицько-тврѣдичьская hyperetymologia...“

H.

Пр. В фейлетоні ч. 107 на стор. 2. стовбци 2. стиху 3. з гори просимо читати:

місто старословенщиною — старословенщиною.

На стор. 3. в стовб. 1. 4 стиху з гори просимо читати місто:

1. ходив-ем — 1. ходив-ем (ходила-ем, ходила-м, ходило-ем, ходило-м).

Ч. 108. стор. 2. стовб. 2. стих 6 з гори. м. подекуди — подекуди.

Стор. 3. стовб. 1. ст. 8. з гори м. основа — основах.

Стор. 3. стовб. 2. 4 ст. з дол. м. Васъ дѣла — Васъ дѣла.

H.

трибунал увільнив Тишцького від вини і карн та випустив із слідчої в'язниці, в якій він пересидів шість місяців.

— Нещасні перегони автомобілями. Послідні перегони, які зачали ся в неділю на шляху з Парижа до Мадриту, потягнули за собою тільки нещасливих випадків, що досягнули в тім згляді вже „спортовий рекорд“. Алеж бо се була і шалена їзда, шалений сам помисл! Перегони розпочали ся о год. 4. рано в неділю коло Версало. В перестанках по кілька мінуть виїхало за собою 127 возів, 23 колесниць і 47 моторових біциклів. Величезна товпа публіки приглядала ся сему походу. З Бордо телеграфували, що Люї Ренольт, брат витязя в перегонах Париж-Відень, прибув там перший о 12. год. 15 мін., роблячи тим способом 99 кілометрів 162 метра на годину. Яка се шалена скорість, досить сказати, що найскорший локусовий поїзд залізничий у Франції Париж-Ліон робить лише 75 кіл. на годину, а найскорший рекорд в перегонах автомобілів Париж-Відень вносив 70 км. Тож не диво, що з дороги, як ми се вже вчєра зазначили, надходять нещасні вістки. Коло Боневаль автомобіль, проваджений Портером, перевернув ся, переїждючи через шини залізничі. Бензина в автомобілю запалила ся і Портер згорів на уголь. Коло Аблі один автомобіль переїхав на смерть жінку. Автомобіль Турода наїхав і вбив двох воїків і одну дитину. Турод сам тяжко ранений а его механік пожив смерті. Двох видців покалічило. Колесниця Рішарда постигла нещастє і два помічники тяжко ранені. З Лібурни донесено, що Стєд, провідник автомобіля, помер нагло. Коло Лібурни автомобіль Борова хотів виминути пса, що не вступав ся з дороги, наїхав на дерево і розбив ся. Один з провідників убив ся на смерті, другий тяжко покалічив ся. Коло Поатіє Маркіль Ренольт, витязь перегонів Париж-Відень, виїхав в рів, розбив автомобіль і тяжко покалічив ся. Коло Анжуліям потовкли ся тяжко два здці, а двох видців убило. В наслідок сих нещастє міністер внутрішних справ заказав дальше веденє перегонів на французській території.

— Жертва званя. П. Груберга, ветеринаря із Збаража, покликав оноді якийсь селянин до недужої корови, але не сказав ветеринарови, що корову покусав скажений пес. При огляданю корова вкусила ветеринаря в рамя, а селянин аж тоді признав ся, що корова сказала ся. П. Груберг виїхав сейчас на кліяку д-ра Буйвіда в Кракові.

— Огні. В Борині, турчанського повіта, згорів в ночи на 23. с. м. один дїм

В Самборі на передмістю „Поводова“ згоріло дня 19. с. м. рано дві стодоли і стайня, а з ними також неосторожний виновник пожару. 19-літній парубок. Огонь викликав він в сей спосіб, що курячи папіроску, положив ся в стодолі на соломі. Імовірно заснув і пустив з руки папіроску, а від неї заняла ся солома. Подуминь обняла сплячого парубка так скоро, що не успів вже утечи.

На Волянці коло Борислава згоріли дня 19. с. м. рано 4 мешкальні доми.

— 200-літній ювілей Петербурга. Міска рада у Відні ухвалила, телеграфічно висказати свій жалє, що ні посадник, ні оба его заступники, задля перепон не можуть поїхати до Петербурга на ювілейні торжества. — З Будапешту доносять, що тамошня міска рада вислала на ювілей до Петербурга посадника міста і двох радних.

— Прогулька руских селян до Кракова. Завтра дня 28. мая, як доносять з Монастирск, виїдуть 430 осіб з буцацького повіта на прогулку до Кальварії і до Кракова. В прогульці бере участь без сумніву немало Руснів руско-кат. обряду, лакомих на дурничку, бо залізницю і харч платять за них з призьбраних складкою фондів. Організатором сеї гакатистичної експедиції є кс. Громніцкі, звисний автор польско-руских брошурок і проповідник на народових „свєвєнтах“.

— Крадіж. В дівочім інституті Руского Тов-а педагогічного при ул. Сави у Львові украдено оноді з замкненої шафи 5 суконок і 5 дамських сорочок загальної вартости 163 К.

— Проф. Фальб оголосив на червень отсю прогнозу: Від 1. до 8. в многих місцях бурі, а переважно в Австрії. Сї бурі будуть однак сухі, з грозами і лискавками, а дощу буде мало. Теплоота середна. — Від 9. до 13. погода і посуха, хотая теплоота починає опадати. День 10. червня є вправді критичним третої степені, але з огляду на сушу, остане без всякого значія. — Від 14. до 22. великі дощі, в полудневих сторонах бурі, а в горах сніги. Теплоота піднесе ся до нормальної. — Від 21. до 30. дощі падуть дальше. Бурі притяхнуть, але зможуть ся коло кінця місяця і тоді більші дощі будуть падати. Теплоота значно опаде.

— Льви в огні. В Бон над Реном вибух оноді огонь у великій салі реставраційній, збудованій з дерева. В салі тій була також велика клітка, а в ній друга, в котрій було помічених 5 лївів, власність якоїсь французкої усмирительки лївів. Огонь розширив ся так скоро, що бідні звїрята не можна було ніяк уратувати. Перепуджені льви зачали страшно ревіти, а голос їх перестра-

шив всіх людей в місті. Коло горючої реставрації зібрала ся зараз велика товпа людей і всі з жалем слухали, як голос королів пустині щораз більше ослабав, аж наконєць і замовк на завєсїди.

— Власним псом пожєрта. В Анжер, у Франції, щєзла була дєсь від кількох днів вдовиця Аннєта. Занєпоковні сусїди дали знати на поліцію, а та казала отворити помешканє вдовиці, а очам увійшовших представив ся страшний вид. Вдовиця лежала на постелі нежива, а пес, що був разом з нею замкнений, зачав з голоду жерти трупа. Голова була обгризена, а місцями було тіло також вигризено. Коли дєрєві отворено, пес вирвав ся з помешканя ще з рукою нещасливої в зубах.

— Конкурс на спуст каналовий. На каналі Дунай-Одра коло Прєрова на Моравії мають зійти ся два канали, з котрих один буде лежати о 35-9 метрів висше чим другий. Аби корабельна плавба могла без перепони відбувати ся на тім місці, мусить ся там побудувати гать і спуст та спеціальні урядженя, котрі би підносили корабель з низшого до висшого каналу і спускали з гори в долину. На проєкт урядженя сего спусту оголошує міністерство торговлі світовий конкурс з трема нагородами: 100.000 К, 75.000 К і 50.000 К. Если би найліпший проєкт мало ся передати иншій особі до виконаня, то автор проєкту одержить ще в додатку 200.000 К винагороди.

— Приходи в цвїтні на ц. к. австрійських державних залізницях вносили загально 18.793.000 К; з того припадає 4.912.200 К за перевіз 3.524.500 осіб, а 13.881.800 К за перевіз 2.811.600 тон тєгарів. На східних шляхах приходи в цвїтні вносили: 1.484.500 К за перевіз 847.400 подорожних і 3.709.700 К за перевіз 547.300 тон. В порівняню з цвїтнем минулого року було в сїм місяці сего року на східних шляхах 8.170 К (—5.300 подор.) менше доходу, а прихід за перевіз тєгарів був о 434.811 К більший. До зменшеня особового руху причинила ся слота, що трєвала три тижні, а головно в часі Великодних свєят. На східних шляхах був затє в цвїтні с. р. оживлений рух тєгаровий при перевозі будівельного дерева, збіжа, нафти, покладків і живих звїрят. — Від 1. сїчня до 30. цвїтня с. р. доходи державних залізниць в Австрії вносили 17.149.200 К в особовім руху, а 55.194.300 К в тєгаровім руху; разом 72.343.500 К, с. е. о 1.147.097 К більше як в тім часі минулого року.

— Природа Марса. Що 15 літ находить ся планєта Марс найближе землі, на яких 7 міль миль і тоді звїздарі дуже пильно слїдять вигляд Марса. Найбільше труду присвятив дослїдам на Марсі італійський звїздар Шьяпареллі в 1877. р. і его заслугою є відкрите каналів на Марсі. Сї канали покривають як сїтка цілу планєту, і є правильно розміщені або в виді колєс, або збігають ся нераз по 6 і 7 в одно місце і творять озеро. Деякі з тих каналів є довгі до 6.000 наших кілометрів. Коли однак згадати, що ширина деяких каналів на Марсі вносіть около 300 км., то годі би їх назвати каналами в повнім того слова значію. Поки не винайдуть у нас таких далековидів, аби ними можна приглянути ся Марсови як на долони, послі ані справа каналів, ані инших творів замічених на Марсі не буде рішена. Поки-що звїздарі приймають, що ті правильні смуги на Марсі не є каналами повними води. Вода мав в них течі лише серединою, а на берегах має рости буйна вегєтація, від котрої походить темна краска тих т. зв. каналів. Ще одно дивне явище замічено на Марсі, іменно роздвоєванє каналів. Роздвоєнє каналу відбуває ся дуже скоро, та що одного дня бачить ся ще один канал, а другого дня зробило ся вже з него два, а часом навіть три рівнобіжні кавали. Гори на Марсі після обчислень доходять найбільше до 4.000 м. висоти і займають малі простори. На однім ланцуху таких гір замічено в 1892 р. незвичайну ясність, з чого пішли толки, що се жителі Марса дають жителям землі знак про своє естєванє. Від того часу учені і неучені фантазують про людей на Марсі, але чи взагалі коли вдасть ся сю справу напевно порішити, то велике питанє. Однак не зашкодить пригадати, що в Парижі лежить в касі 100.000 франків нагорода для того, що перший порозуміє ся з жителями Марса. — Довкола Марса кружать два місяці, названі: Деймос і Фобєс, але є розмірно малі, бо перший має 8-6 км., а другий 8-4 км. проміру.

— 3 залізниць. З днем 1. мая с. р. знижено додаткову належитість за ужитє місяця в спальнім возі І кл. на шляху Краків-Чернівці з 12-50 К на 10-50 К, а на шляхах Львів-Чернівці і Краків-Львів з 10 К на 9 К. — Належитість за місяця в спальних возах ІІ кл. на тих самих шляхах, 10 згладно 8 К, позігнала незмінєна.

— Дрібні вісти. В днях 14, 15 і 16. серпня с. р. відбуде ся в Празі зїзд славянських сторожий пожарних. — В Будапешті увязнено еміграційного агєнта Мойсея Шгайлявфа, який оперував переважно між угорськими Русинами і Словаками. — Красвий виділ признав м. Новому Санчєви безпроцентову позичку з краєвого фонду

в квоті 200.000 К на будову військової касарні. — Касаційний трибунал відкинув відклик Дембського, якого ярославський суд карний засудив на шибеницю за убіитво свого батька.

— **Переписка Редакції.** О. Ю. К. в Я. Першої частини не містимо, бо захвалює консеквенцію в неконсеквенції.

— **Гумористичний кутин.**

Добра рада. Дві сварливі баби їхали разом в одному вагоні залізницею. Нараз стали обі сваритись що-до отворення вікон. Одна стала доказувати, що зараз би вмерла, коли би вікна отворено; а друга знов каже: А мене зараз шпак трафить, если вікна довше будуть зачинені. — Приликавий кондуктор не знав, як обом бабам догодити. На се відзиваєсь один з подорожних: »Я вам так порадижу, пане кондуктор: Отворіть найперше вікна, то вмере одна, а потому замкніть вікна, то вмере і друга, а тоді будемо мати всі спокій!»

— **Родимці!** Памятайте на бурсу Руского Товариства педагогічного у Львові!

Телеграми.

Відень, 27. мая. Полуднево-славянський Союз на нарочно скликаним засіданню параджував ся вчора в посольській палаті над вчерашною заявою д-ра Кербера і одноголосно осудив рід, спосіб і зміст сеї заяви, овіяної прямо неприязним тоном для полудневих Славян. Овісля ухвалено, в який спосіб члени Союзу мають виступити проти сеї заяви і порушити її в палаті послів.

Монахів, 27. мая. Münchener N. Nachr. дізнають ся, як твердять, з добре поінформованого жерела, що білгородській поліції дістали ся в руки письма, які дуже компромітують чорногорський двір. З сих письм показує ся, що проти сербського короля Олександра зроблено заговор, який поперевав князь чорногорський.

Царгород, 27. мая. В іскібескім віляеті коло місцевости Радовнича стрітила ся болгарска ватага з турецьким війском і по довгім опорі мусіла уступити, стративши 17 членів.

Париж, 27. мая. Сенат приняв в другім читанню закон о дволітній військовій службі.

Новий Йорк, 27. мая. Наслідком страйків і замкнення фабрик в Новім Йорку і в околиці остало 200.000 робітників без занятя.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

Замкненє рахунків і білянс Українсько-руської Видавничої Спілки у Львові (ул. Чарнецького ч. 26.) за рік 1902.

Касовий оборот.

Приходи:

1. Готівка 1. січня 1902	579-88 К	
2. На резерв. фонд		
а) вписове	14-00 К	
б) з чистого зиску	50-46 К	
в) дописані уділи	54-32 К	118-78 К
3. На уділи: а) готівкою	466— К	
б) допис. дивід.	291— К	757— К
4. Вкладки ощадности:		
а) виплачені готівкою	12.079-16 К	
б) скапіталізовані відсотки	344-22 К	12.423-38 К
5. За продані товари	6.048-12 К	
6. Затягнені позички	743-78 К	
7. Звороти зачетів	194— К	
8. На дивіденду з чист. зиску	345— К	
9. Зворот льокації	5-64 К	
		21.215-58 К

Розходи:

1. Виплачені уділи	58— К	
вдписані	54-32 К	112-32 К
2. Звороти вкладок ощад.		1.025-29 К
3. Наклади:		
а) роботи друкарські	11.309-15 К	
б) коректи і переписуване	1.226-25 К	
в) ремунерації	1.674-25 К	14.209-65 К
4. Адміністрація	2.230-95 К	
5. Відсотки виплачені і допис.	345-90 К	
6. Виплачений зиск з р. 1901	504-62 К	
7. Виплачена дивіденда	345— К	

8. Льокація в почт. щадн.	1.673-07 К	
9. Готівка 31. грудня 1902	768-78 К	
		21.215-58 К

Білянс.

Стан довжний:

1. а) Удїли	6.551-12 К	
б) дописана дивіденда з р. 1901. до 31/12 1902 непіднята	291— К	6.842-12 К
2. а) Резервовий фонд	666-71 К	
б) Спеціальна резерва	85-57 К	752-28 К
3. Вкладки ощадности	13.545-29 К	
4. Вірителі за наклади	3 210-96 К	
5. Затягнені позички	1.693-03 К	
6. Фонд Шекспіра	58-75 К	
7. Чистий зиск	506-22 К	
		26.618-65 К

Стан чинний:

1. Готівка 31. грудня 1902	768-78 К	
2. Запас товарів в магазині	19.317-28 К	
3. Довжники:		
а) за товари	3.545-14 К	
б) за зачети (автора)	470— К	4.015-14 К
4. Льокації:		
а) власні	2.431-88 К	
б) спеціальної резерви	85-57 К	2.517-45 К
		26.618-65 К

Рахунок зисків і страт.

Зиски:

1. На товарах	2.645-76 К	
2. Проценті нарослі від льокацій	31-61 К	
3. З фонду Шекспіра	417-20 К	
4. Опуст	21-20 К	
		3.115-77 К

Страти:

1. Адміністрація	2.230-95 К	
2. Відсотки:		
а) дописані до резерв. фонду	28-82 К	
б) " " спец. резерви	3-88 К	
в) " " щадниць	344-22 К	
г) виплачені готівкою	1-68 К	378-60 К
Чистий зиск	506-22 К	
		3.115-77 К

У Львові дня 31. грудня 1902.

Проф. М. Грушевський, Юл. Мудрак,
голова, за секретаря.

Іван Петрушевич, Др. Іван Макуж,
члени Дирекції.

За контрольну комісію:

Др. Ярослав Кулаковський, Микола Заячківський.

Надіслане.

Спеціаліст недуг горла і грудий

Др. ЄВГЕН ОЗАРКЕВИЧ

довголітний лікар клінічний і заведена лічничого в Щавниці, ординує постійно у Львові, ул. Корняків ч. 1, II пов. (Народний Дім). 11(52-?)

Colosseum

Пасаж Германів при ул. Сонішній.

Артистичну управу переняв п. Ернест Торн.

Щоденно о 8. год. вечером величає представленє. В неділю і свята два представлення. Програма від 16. до 31 мая.

Сензаційні новости, ще ніколи не бачені.

- 1) Увертура 2) Емма Вельтровска, співачка лірична.
- 3) Salva & Manza, корифей еквілібристики.
- 4) La bella Fiori, акробатична тансерка.
- 5) The 4 Basford's, комічна сцена музикальна.
- 6) Йосиф Зейдовський, б. артист театрів варшавських в своїм репертуарі (5 зміслів, сцена фізіологічна).
- 7) Starley Brothers, славні акробати колеса, удекоровані ордером золотого льва через шаха перського.
- 8) Орхестра.
- 9) William Latouré, народистичні фрагменти оперові.
- 10) Bonin Frank зі своїм песом. (Пес читає, рахує і грає в карти).
- 11) Modjesko? креольска Патті.
- 12) Willini le masque, король презентів.
- 13) Америанський біоскоп. Нова серія живих фотографій.
- 14) Марш — Орхестра 80. п. п. — Мимо величезних коштів ціни місць низькі. Білети можна набувати в бюрі дневників Пльона, ул. Кароля Людвика ч. 9.

За певну і добру льокацію

поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку красву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішій курсі деннім

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного.

Товариство взаїмних обезпечень

ЛЬВІВ
РИНОК Ч. 10.

„ДНІСТЕР“

ДІМ
„ПРОСВІТИ“

одинокє руске товариство асекураційне, заснованє в 1892. р.

обезпечає будинки, движимости, збїже і пашу против шкід огневих, побирає умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є надвишкуну з оплат розділяє межі членів яко звороти; в послїдних трех літах виносив зворот 8%.

ДНІСТЕР

виплачує шкоди дуже скоро а оцінку шкід переводить разом з делегатом і місцевими членами. За 10 літ виплатив 6.064 відшкодовань в сумі 3.187.258 К.

ДНІСТРА

полїси приймають при позичках Банк краєвий і каси ощадности.

ДНІСТЕР

посередничить при обезпеченях на жите в краківскім Товаристві, відступає часть провізії з таких обезпечень на рускі добродійні ціли; длятого на жите треба обезпечати ся тільки через „Дністер“.

ДНІСТРА

фонди вносили з кінцем 1902. р. 838.364 К і всі уміщені в цінних паперах пупілярних.

ДНІСТЕР

уділяє агенції селянам особливо там, де еще не роблять дотеперішні агенти.

ДНІСТРА

агенти заробили вже 432 тисячів корон провізії.